

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

20 Ιανουαρίου 2006

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Διευθυντής Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαηλίδης

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (Ε.Τ.Ο.Σ.)

Πρόεδρος

Βασίλης Γάκης

Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Καλαϊτζής

Μέλη

Θεοφάνης Καραγιώργος

Στέλλα Μπότζα

Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζίκα

Συντονισμός - Επιμέλεια Ύλης:

Λίνα Μυλωνάκη

Σχεδιασμός εντύπου:

potley co.

Φωτογραφίες Κ.Ο.Θ.

Νώντας Στυλιανίδης

Μεταφράσεις:

Γλώσσημα & Βερχάιμ

Εκτύπωση:

Κουρτίδης - Μυλαράκης

Μουσικολογική ανάλυση:

Evelin Voigtmann

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ Α.Π.Θ.

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ: 21:00

Κ. Πάτρας (γεν. 1917)

Συμφωνία σε ρε ελάσσονα - Αφιέρωμα στα 200 χρόνια (40')
από τη γέννηση του Μπετόβεν (1970)

I. Allegro ma non troppo

II. Scherzo

III. Andante (poco lento)

IV. Finale - Moderato

Σ.Μιχαηλίδης (1905-1979)

Δύο Συμφωνικές Εικόνες (1936)

I. «Αυγή στον Παρθενώνα» (6,5')

II. «Το πανηγύρι της Κακάβας» (4,5')

Διάλειμμα

W.A.Mozart (1756-1791)

Κοντσέρτο για φλάουτο, άρπα και ορχήστρα (27')
σε ντο μείζονα, KV 299

I. Allegro

II. Andantino

III. Rondo: Allegro

Χρ. Σαμαράς (γεν. 1956)

Εισαγωγή Μότσαρτ (1991) (11')

**«Μια βραδιά-αφιέρωμα
σε συνθέτες της Θεσσαλονίκης»**

Κάρολος Τρικολίδης

διεύθυνση ορχήστρας

Sharon Bezaly

φλάουτο

Κατερίνα Γίμα

άρπα

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης είναι ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της Ελλάδας. Το ρεπερτόριό της ξεκινά από το μπαρόκ και φθάνει μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 21ου αιώνα.

Ιδρύθηκε το 1959 από τον Έλληνα μουσουργό Σόλωνα Μιχαηλίδη και κρατικοποιήθηκε το 1969. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική «σκυτάλη» της: Πρώτος ο ιδρυτής της και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης, ο Λεωνίδας Καβάκος και ο Μίκης Μιχαηλίδης. Σήμερα η ορχήστρα αριθμεί εκατό περίπου μουσικούς και διευθυντής της είναι ο αρχιμουσικός Μύρων Μιχαηλίδης.

Πέρα από τις τακτικές συμφωνικές συναυλίες της καλύπτει ένα ευρύ φάσμα καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, πραγματοποιώντας τακτικά παραστάσεις όπερας, μπαλέτου, συνοδείας βωβού κινηματογράφου κλπ. Στα πλαίσια της διαμόρφωσης του μελλοντικού φιλόμουσου κοινού εντάσσεται η έντονη δραστηριότητά της με εκπαιδευτικές συναυλίες για παιδιά, νέους και για όλη την οικογένεια.

Βασικός στόχος της ορχήστρας είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης, πραγματοποιώντας πολλές πανελλήνιες και παγκόσμιες πρώτες εκτελέσεις. Στα ίδια πλαίσια εντάσσεται και η προώθηση νέων καλλιτεχνών, πολλοί από τους οποίους σήμερα είναι καταξιωμένοι στην ελληνική και διεθνή μουσική σκηνή. Πρωτοπορώντας στον ελληνικό χώρο ηχογραφεί με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως η BIS και η NAXOS.

Στον κατάλογο των Ελλήνων και ξένων αρχιμουσικών και σολίστ που έχουν συμπράξει με την Κ.Ο.Θ., συμπεριλαμβάνεται ένας μεγάλος αριθμός διάσημων προσωπικοτήτων: P. Domingo, L. Pavarotti, S. Mintz, A. Khatchaturian, Y. Horenstein, E. Kurtz, Y. Simonov, Οδ. Δημητριάδης, M. Rostropovich, N. Gutman, M. Maisky, Δ. Σγούρος, V. Ashkenazy, P. Badura-Skoda, N. Magalov, L. Kogan, R. Ricci, Λ. Καβάκος, V. Tretjakov, V. Spinakov, C. Katsaris, L. Berman, P. Fournier, B.L. Gelber, W. Nelson, C. Mandeal, K. Paskalis, M. Τρίμο, Θ. Κερκέζος και άλλοι.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί τις συναυλίες της στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Πέρα από τη συχνή και συστηματική παρουσία της σε πόλεις ολόκληρης της Βόρειας Ελλάδας, περιοδεύει σε όλο τον ελλαδικό χώρο, ενώ εμφανίζεται ετησίως στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και συμπράττει στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρώδειο, Δημήτρια, Φιλίππων, Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια» - Κύπρος, International Festival "Zino Francescatti" - Μασσαλία, Φεστιβάλ Ecléctic-Balénθια κ.ά.)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

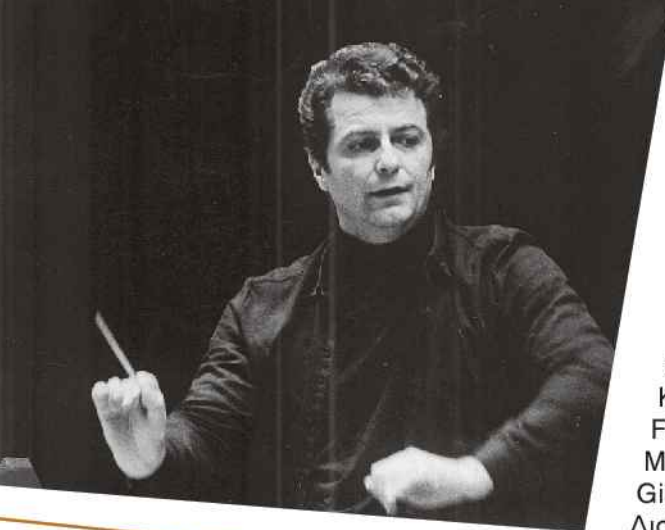
Μπαμπα θα έρθεις;

Ο χρόνος που περνάτε μαζί τους είναι πολύτιμος. Στις διακοπές θέλετε όλα να είναι τέλεια, για να μπορείτε αναπόσπαστοι να κολυμπήσετε, να παίξετε, να κοιμηθείτε αγκαλιά. Ανακαλύψτε το Galaxia Vacation Club του Γαίλου Ν. Δασκαλαντωνάκη. Πολυτελείς σουίτες, πισίνες, εστιατόρια, jacuzzi, water sports, baby sitting, αλλά και δραστηριότητες που αποσπασλούν ευχάριστα τα παιδιά.

GALAXIA
VACATION CLUB

Μοδάτε περισσότερα και κερδίστε ένα μοναδικό τριήμερο για δυο. Στείλτε sms στο 4229 γραφόντας Galaxia κενό, sms και το όνομά σας. Κάθε μέρα 10 τυχεροί. **Διακοπές αξέχαστες, για πάντα.** Πληροφορίες 210 6387500

ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ

διευθυντής ορχήστρας

Γεννήθηκε το 1947 στο Bad Ausse της Αυστρίας από μητέρα Αυστριακή και πατέρα Έλληνα.

Σπούδασε στις Ανώτατες Μουσικές Σχολές της Βιέννης και του Σάλτσμπουργκ βιολί με τον Günther Pichler, σύνθεση με τον Alfred Uhl και κρουστά με τον Richard Hochrainer. Εκπαιδεύτηκε στη διεύθυνση ορχήστρας από τους Hans Swarowsky και Μιλτιάδη Καρύδη. Έλαβε μέρος σαν ενεργό μέλος σε σεμινάρια με τους Franco Ferrara, Bruno Maderna, Herbert von Karajan, Sir Adrian Boult, Milan Horvat και εργάστηκε ως βοηθός μαζί τους, καθώς και με τον Giuseppe Patanae.

Διακρίθηκε με πρώτα βραβεία στους διεθνείς διαγωνισμούς στη Μπεζανσόν (1970), στη Φλωρεντία (1971) και στη Βουδαπέστη 1977, όπου και του απονεμήθηκαν όλα τα, δώδεκα, ειδικά βραβεία. Σε διαγωνισμό στο Παρίσι (1977) διακρίθηκε ως ο μοναδικός Ευρωπαίος υπότροφος στη θέση του βοηθού μαέστρου της Συμφωνικής Ορχήστρας της Βοστώνης κατά το Φεστιβάλ του Tanglewood, όπου συνεργάστηκε με τους L.Bernstein, S.Ozawa, A.Previn, G.Schuler και Θ. Αντωνίου.

Από 25 χρόνων εργάζεται συνεχώς σε μόνιμες θέσεις. Από το 1972 μέχρι σήμερα είναι μόνιμος αρχιμουσικός της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Επίσης, εργάστηκε ως πρώτος μαέστρος σε διάφορες όπερες στη Γερμανία και Ουγγαρία (1973-1980) και ως μόνιμος μαέστρος του Γαλλικού Εθνικού Μπαλέτου "Roland Petit" στη Μασσαλία, με περιοδείες σε όλη την Ευρώπη (1979-1984). Υπήρξε μόνιμος φιλοξενούμενος μαέστρος της Εθνικής Συμφωνικής Ορχήστρας της Ισλανδίας (1984-1987) και, από το 1991, Γενικός Μουσικός Διευθυντής της Φιλαρμονικής Ορχήστρας του Debrecen της Ουγγαρίας.

Ως φιλοξενούμενος μαέστρος έχει διευθύνει επανειλημμένα πάνω από εκατό ορχήστρες στην Ευρώπη, Αυστραλία, Ρωσία και Ιαπωνία. Εμφανίστηκε με την Orchestre Nationale O.R.T.F. στο Παρίσι και στο Φεστιβάλ της Μπεζανσόν, με την Κρατική Ορχήστρα της Ρωσίας στη Μόσχα, με τις Συμφωνικές Ορχήστρες Βερολίνου, Νυρεμβέργης, Πράγας, Μελβούρνης, Ουγγρικής Ραδιοτηλεόρασης και τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Βουδαπέστης. Διηύθυνε επίσης την B.B.C. National Orchestra στο Κάρντιφ της Ουαλλίας, τις Ραδιοφωνικές Ορχήστρες του Ελσίνκι, της Σόφιας και του Βουκουρεστίου, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Δρέσδης, της Σλοβενίας και της Αρμενίας όπως και τις Ορχήστρες Gulbenkjan στη Λισσαβόνα και George Enescu Philharmonie στο Βουκουρέστι. Εμφανίστηκε στα Διεθνή Φεστιβάλ Δρέσδης, Παρισιού, Αθήνας, Βουδαπέστης, Βιέννης, Αιξ-Αν-Προβάνς κ.ά.

Πραγματοποίησε ραδιοφωνικές εγγραφές και τηλεοπτικές συναυλίες με το A.B.C., B.B.C., O.R.T.F., R.A.I., W.D.R., O.R.F., M.R.T., N.R.O. κ.ά., καθώς και εγγραφές δίσκων με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Βουδαπέστης, τη Συμφωνική Ορχήστρα Gulbenkjan της Λισσαβόνας και την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ισλανδίας, με έργα σύγχρονων συνθετών.

SHARON BEZALY

φλάουτο

Η Sharon Bezaly ανακηρύχθηκε «ερμηνεύτρια της χρονιάς», λαμβάνοντας με το γνωστό βραβείο "Klassik Echo" στη Γερμανία το 2002, ενώ το 2003 τιμήθηκε με το βραβείο "Cannes Classical Award" ως η «νεαρή καλλιτέχνη της χρονιάς». Οι εκτελέσεις της ενέπνευσαν γνωστούς συνθέτες, όπως τη Sofia Gubaidulina, τον Kalevi Aho, τη Sally Beamish και τον Zhou Long να συνθέσουν ειδικά για εκείνη. Το 2005 ολοκληρώθηκαν επτά κονσέρτα ειδικά για την Sharon, εκ των οποίων έχει ήδη εκτελέσει τα πέντε, ενώ έπεται η σύνθεση άλλων έξι.

Η Sharon Bezaly έχει αποκλειστικό συμβόλαιο με τη σουηδική εταιρία BIS. Μέχρι σήμερα έχει ηχογραφήσει 17 άλμπουμ, τα οποία της επέφεραν διακρίσεις, όπως το «Χρυσό Διαπασών» ("Diapason d'or"), "Editor's Choice" (Gramophone), "Stern des Monats" (FonoForum), "Recommande" (Répertoire), "Choc de la Musique" (Monde de la Musique), "Recomendado" (CD Compact), τη διάκριση πέντε αστέρων από το περιοδικό B.B.C. Music και το Musica στην Ιταλία, καθώς και ειδικές συστάσεις (περιοδικό "Record Geijutsu" στο Τόκιο).

Έχοντας τον πλήρη έλεγχο της κυκλικής αναπνοής (την οποία διδάχθηκε από τον Aurèle Nicolet), η Sharon Bezaly απελευθερώνεται από τους περιορισμούς που επιβάλλει το φλάουτο ως πνευστό όργανο, κάτι που της επιτρέπει να βρίσκει νέους ορίζοντες στην ερμηνεία της, εκφράζοντας έτσι ένα ευρύ φάσμα χρωμάτων και συναισθημάτων. Η εφημερίδα "Frankfurter Allgemeine Zeitung" την συνέκρινε με τον David Oistrakh και τον Vladimir Horowitz.

Η Sharon Bezaly ξεκίνησε το φλάουτο στα έντεκά της χρόνια και έκανε το ντεμπούτο της ως σολίστ με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Ισραήλ σε ηλικία 14 ετών. Ακολουθώντας τις υποδείξεις του Jean-Pierre Rampal συνέχισε τις σπουδές της στο Ανώτατο Εθνικό Ωδείο του Παρισιού, με καθηγητές τους Alain Marion, Raymond Guiot και Maurice Bourgue, όπου και διακρίθηκε με τα πρώτα βραβεία της Ακαδημίας για φλάουτο και μουσική δωματίου. Στη συνέχεια την κάλεσε ο Sándor Végh ως πρώτο φλάουτο στην Camerata Academica του Σάλτσμπουργκ, όπου και παρέμεινε μέχρι το θάνατο του μαέστρου το 1997. Έκτοτε η Sharon Bezaly αφιερώθηκε στη σόλο καριέρα.

Ως σολίστ, παίζει σε ορχήστρες από όλον τον κόσμο, όπως τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Τόκιο, την B.B.C. National Orchestra of Wales (Εθνική Ορχήστρα της Ουαλίας), την Κρατική Ορχήστρα του Βελγίου, τη Συμφωνική Ορχήστρα της Σιγκαπούρης, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Κίνας, την Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας της Νοτιοδυτικής Γερμανίας (S.W.R.), την Αγγλική Ορχήστρα Δωματίου, την Ορχήστρα Δωματίου της Βιέννης, την Ορχήστρα "Camerata Academica" του Σάλτσμπουργκ και την Ορχήστρα Δωματίου του Μονάχου. Επίσης, εμφανίζεται σε γνωστούς συναυλιακούς χώρους, όπως το Musikverein στη Βιέννη, το Châtelet στο Παρίσι, το Palais des Beaux Arts στις Βρυξέλλες, το Cologne Philharmonie, το Rudolfinum στην Πράγα και το Suntory Hall στο Τόκιο. Ως μουσικός δωματίου, εμφανίζεται με μουσικούς, όπως τον Gidon Kremer και τους "Bartok Quartet".

Η Sharon Bezaly παίζει με φλάουτο 24 καρατίων, ειδικά κατασκευασμένο για εκείνη από την ομάδα της Muramatsu στην Ιαπωνία, καθώς και με ειδικά κατασκευασμένα πίκολο, άλτο και μπάσο φλάουτα. Κατοικεί στη Σουηδία.

Φωτογράφος: Χρύσα Νικολέρη

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΜΑ

άρπα

Η Κατερίνα Γίμα γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1979. Ξεκίνησε μαθήματα άρπας σε ηλικία έντεκα ετών στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης και αποφοίτησε με δίπλωμα από το Ωδείο Athenaeum στην Αθήνα (1998). Τον ίδιο χρόνο έγινε δεκτή στο Peabody Conservatory του πανεπιστημίου Johns Hopkins (Βαλτιμόρη, Η.Π.Α.), όπου συνέχισε τις σπουδές της με υποτροφίες του συλλόγου «Οι Φίλοι της Μουσικής» (υποτροφία «Αλεξάνδρα Τριάντη»-Μέγαρο Μουσικής Αθηνών) και του Peabody Institute, αποσπώντας τα πτυχία Bachelor of Music (2001) και Master of Music (2002). Ολοκλήρωσε τις σπουδές της στο Μουσικό Πανεπιστήμιο της Βιέννης, με υποτροφία του Ιδρύματος Λεβέντη (Παρίσι), λαμβάνοντας τον τίτλο Postgradual Diplom (2004).

Καθηγήτριές της υπήρξαν οι Maria Bildea, Ruth Inglefield και Adelheid Blovsky-Miller. Παρακολούθησε σεμινάρια με τους Ivan Ronchea, Liana Pasquali, Yolanda Kondonassis και Judy Loman. Έδωσε ρεσιτάλ και συνέπραξε με σύνολα μουσικής δωματίου στην Ελλάδα, στην Αυστρία και στις Η.Π.Α. Έχει συνεργαστεί με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ε.Ρ.Τ. και την Καμεράτα-Ορχήστρα Φίλων της Μουσικής.

Από το 2005 κατέχει τη θέση της μόνιμης Κορυφαίας Α' αρπίστριας της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΤΡΑΣ
συνθέτης

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1917. Είναι διπλωματούχος του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης στα θεωρητικά και του Εθνικού Ωδείου Αθηνών στη βιόλα και στην αντίστιξη.

Μετεκπαιδεύτηκε αργότερα στη Μουσική Ακαδημία της Βιέννης (βιόλα και διεύθυνση ορχήστρας) και στη «Σκόλα Καντόρουμ» των Παρισίων, από την οποία έλαβε το 1967 δίπλωμα Φούγκας και Διεύθυνσης Ορχήστρας μέσα σε ένα σχολικό έτος.

Επί σειρά ετών υπήρξε βασικό στέλεχος της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών και, ακολούθως, καθηγητής θεωρητικών στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης, καλλιτεχνικός διευθυντής και καθηγητής στο Ωδείο Βορείου Ελλάδος, καθώς και πρώτη βιόλα στην Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ
συνθέτης

Ο Χρήστος Σαμαράς γεννήθηκε το 1956 στο Δοξάτο, κοντά στη Δράμα. Ξεκίνησε τις μουσικές του σπουδές στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης (1969-76). Σπούδασε ανώτερα θεωρητικά (αρμονία με τον Ιωάννη Δαμιανό και αντίστιξη με τον Κώστα Νικήτα), καθώς και φλάουτο με τον Εμμανουήλ Αικατερίνη. Από το φθινόπωρο του 1976 συνέχισε τις σπουδές του στην Ανωτάτη Σχολή Μουσικής και Παραστατικών Τεχνών της Βιέννης, όπου μελέτησε σύνθεση με τους Friedrich Cerha και Erich Urbanner και φλάουτο με τους Louis Riviere και Robert Wolf. Από το 1981 πήρε δίπλωμα σύνθεσης και το 1982 παιδαγωγικό πτυχίο φλάουτου. Από το 1982 μέχρι το 1984 έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη σύνθεση στην Ανωτάτη Σχολή Καλών του Βερολίνου με τον Isang Yun. Από το 1984 ζει και εργάζεται στην Θεσσαλονίκη.

Το 1984 πήρε το δεύτερο βραβείο στο διαγωνισμό σύνθεσης στο Hammeln της Γερμανίας με το έργο «*Ασκητική*» (1982) για μικρή ορχήστρα και το 1985 το δεύτερο βραβείο σύνθεσης στο διαγωνισμό "Carl Maria von Weber" στη Δρέσδη της Γερμανίας με το «*IV κουαρτέτο εγχόρδων*» (1984). Το 1987 πήρε το πρώτο βραβείο στο διαγωνισμό σύνθεσης της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού στην Αθήνα, με το έργο «*Παραδρομές*» (1986) για έντεκα όργανα. Το 1989 πήρε το πρώτο βραβείο στο διαγωνισμό σύνθεσης "ALEA III" του Πανεπιστημίου της Βοστόνης στις Η.Π.Α. με το έργο «*Απολογία II*» (1988) για μικρή ορχήστρα. Το 1990 πήρε το πρώτο βραβείο στο διαγωνισμό σύνθεσης της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού στην Αθήνα, με το έργο «*Μονόγραμμα*» (1989) για σόλο βιολί. Το 1992 πήρε έπαινο στο διαγωνισμό σύνθεσης της Μακεδονικής Καλλιτεχνικής Εταιρείας «Τέχνη» στη Θεσσαλονίκη για το έργο «*Θρήνος*» (1992) για μεικτή χορωδία. Το 1993 πήρε το τρίτο βραβείο στο διαγωνισμό σύνθεσης της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών στην Αθήνα με το έργο «*Sonatine*» (1993) για φλάουτο και πιάνο. Το 1995 πήρε το δεύτερο βραβείο στο διαγωνισμό σύνθεσης της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών στη μνήμη του Γ.Α.Παπαϊωάννου με το έργο «*Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα δωματίου*» (1994). Τέλος, το 1996 πήρε το πρώτο βραβείο από την Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία «Τέχνη» για το έργο «*Μακεδονική Ραψωδία*» (1996) για ορχήστρα.

Έργα του έχουν παιχθεί στην Αγγλία, Αυστρία, Αυστραλία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Γιουγκοσλαβία, Ελλάδα, Η.Π.Α., Ισπανία, Ιταλία, Ουγγαρία, Τσεχία, Τουρκία και έχουν μεταδοθεί από την ελληνική, γαλλική, γερμανική, ισπανική και αυστριακή Ραδιοφωνία και Τηλεόραση.

Ο Χρήστος Σαμαράς είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Σύνθεσης στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έχει διδάξει ανώτερα θεωρητικά και σύνθεση σε διάφορα μουσικά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης και άλλων πόλεων, όπως δίδαξε και σύνθεση σε διάφορα σεμινάρια. Επίσης, επί σειρά ετών διετέλεσε καλλιτεχνικός διευθυντής σε πολλά από αυτά.

Το συνθετικό του έργο περιλαμβάνει πάνω από 100 συνθέσεις που καλύπτουν σχεδόν όλους τους τομείς: Δύο Συμφωνίες, τέσσερα κουαρτέτα εγχόρδων, δύο κοντσέρτα για πιάνο και ορχήστρα, ένα κοντσέρτο για φλάουτο και ορχήστρα, ένα κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα δωματίου, το έργο "Lamento" για βιολί και ορχήστρα, ένα παραμυθόδραμμα, περίπου 20 έργα για ορχήστρα, μουσική δωματίου για διάφορα σύνολα, τραγούδια για φωνή και πιάνο, χορωδιακή μουσική και μουσική για σόλο όργανα.

Τα έργα του εκδίδονται από το Μουσικό Οίκο «Παπαρηγορίου-Νάκας».

ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ (1905-1979)

συνθέτης

Ο αείμνηστος Σόλων Μιχαηλίδης ανήκει αναμφισβήτητα στις εκλεκτές μουσικές προσωπικότητες της πόλης μας που διαδραμάτισαν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στο μουσικό της γίνεσθαι. Και μάλιστα σε μια ιστορικά καθοριστικής σημασίας χρονική περίοδο: Πρόκειται για το ξεκίνημα του δεύτερου μισού του 20ου αιώνα, γιατί τότε περίπου άρχισε η δράση του Σόλωνα Μιχαηλίδη στη Θεσσαλονίκη, όταν το Μάρτιο του 1957 ανέλαβε τη διεύθυνση του Κρατικού Ωδείου. Πρέπει να θυμηθούμε ότι στη δεκαετία του '50 ήταν ακόμα κυρίαρχο το πνεύμα ανησυχίας και αναδημιουργίας της μεταπολεμικής περιόδου, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Στο χώρο της μουσικής, όπως φυσικά και σε άλλους τομείς, υπήρχαν πολλά κενά που έπρεπε να καλυφθούν. Ο ερχομός του Σόλωνα Μιχαηλίδη στη Θεσσαλονίκη δημιούργησε ένα αίσθημα αισιοδοξίας, όχι μόνο στους μουσικούς, αλλά και γενικότερα στους φιλόμους κατοίκους της. Έτσι, λοιπόν, με τον Σόλωνα Μιχαηλίδη πραγματοποιήθηκε ένα νέο ξεκίνημα στη μουσική ζωή και μουσική παιδεία της πόλης μας.

Όπως είναι γνωστό, το πρώτο -επίσης πολύ σημαντικό- ξεκίνημα είχε γίνει περίπου στις αρχές του 20ου αιώνα, με την ίδρυση του Κρατικού Ωδείου στην απελευθερωμένη τότε Θεσσαλονίκη το 1914 και με τον ερχομό στη Θεσσαλονίκη μιας πλειάδας έξοχων μουσικών, με επικεφαλής τον Αλέξανδρο Καζαντζή. Και τότε ήταν μια μεταπολεμική περίοδος, όπου έπνεε άνεμος αναδημιουργίας. Την πορεία αυτή δημιουργίας και δράσης στην πόλη μας στο χώρο της μουσικής τη συνέχισε επάξια και καθοριστικά στην κρίσιμη χρονική στιγμή που προσδιορίσαμε παραπάνω ο αείμνηστος Σόλων Μιχαηλίδης.

Γεννήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 1905 στη Λευκωσία της Κύπρου και πέθανε στις 9 Σεπτεμβρίου 1979 στην Αθήνα, όπου κυρίως ζούσε με τη σύζυγό του κ. Καλλιόπη Μορίδου - Μιχαηλίδου, ύστερα από την αποχώρησή του, λόγω ορίου ηλικίας, από τις θέσεις τις οποίες κατείχε στη Θεσσαλονίκη. Ύστερα από τις πρώτες του μουσικές σπουδές στην πατρίδα του την Κύπρο, όπου μετά από το Γυμνάσιο ολοκλήρωσε και σπουδές στο Παγκύπριο Διδασκαλείο, ο Σ. Μιχαηλίδης συνέχισε τις μουσικές του σπουδές στο Trinity College of Music του Λονδίνου - από το 1927 ως το 1930 - και στη συνέχεια στην Ecole Normale de Musique στο Παρίσι και στη Schola Cantorum[...].

Στα 1957, ύστερα από πρόσκληση του Υπουργείου Παιδείας, ανέλαβε τη διεύθυνση του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης. Στα 1959 έγινε παράλληλα και μόνιμος αρχιμουσικός της τότε Συμφωνικής Ορχήστρας Βορείου Ελλάδος (Σ.Ο.Β.Ε.), συμβάλλοντας ουσιαστικά στην ίδρυση και στην κρατικοποίηση της. Έτσι, ο Σόλων Μιχαηλίδης στα 1967 έγινε γενικός διευθυντής της ήδη Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. [...]

Πολύπλευρη προσωπικότητα ο Σόλων Μιχαηλίδης ανέπτυξε δραστηριότητα σε διάφορους τομείς της μουσικής: τόσο ως συνθέτης και αρχιμουσικός, και συγγραφέας θεωρητικών και μουσικολογικών συγγραμμάτων, όσο βέβαια και ως παιδαγωγός της μουσικής, μορφώνοντας πολλούς νέους μουσικούς στην Κύπρο και ιδιαίτερα στη Θεσσαλονίκη, στα ανώτερα θεωρητικά της μουσικής και στη σύνθεση.[...]

Τα έργα που έγραψε μεταξύ άλλων είναι: «*Η ζωή εν τάφω*» ή «*De profundis*» (1933 και 1949), συμφωνικό ποίημα εμπνευσμένο από το ομώνυμο έργο του Στρατή Μυριβήλη, «*Δύο βυζαντινά σκίτσα*» για ορχήστρα εγχόρδων (1934), «*Κυπριώτικος γάμος*» για φλάουτο και ορχήστρα εγχόρδων (1935), «*Δύο ελληνικές συμφωνικές εικόνες*» («*Αυγή στον Παρθενώνα*» και «*Το πανηγύρι της Κακκάβας*» (1936), «*Βυζαντινό αφιέρωμα*» για ορχήστρα εγχόρδων (1944), «*Αρχαϊκή Σουίτα*» για φλάουτο, όμποε, άρπα και ορχήστρα εγχόρδων (1954). Επίσης «*Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα*» (1966), τις καντάτες «*Ο Τάφος*» για μετζοσοπράνο, βαρύτονο, χορωδία και ορχήστρα (σε ποίηση του Κωστή Παλαμά) (1936), «*Ελεύθεροι πολιορκημένοι*» για βαρύτονο, χορωδία και ορχήστρα (σε ποίηση Διονυσίου Σολωμού) (1955).

[...] Πολλά από τα έργα του παίχθηκαν στη Θεσσαλονίκη, στην Αθήνα και στην Κύπρο καθώς και στο εξωτερικό από την Ορχήστρα του Β.Β.Σ. του Λονδίνου, την Ορχήστρα του Όσλο, του Στρασβούργου, της Γενεύης κ.ά.

Δίπλα στο συνθετικό του, καθαρά καλλιτεχνικό έργο, ο Σόλων Μιχαηλίδης άφησε και αξιολογικό μουσικο-θεωρητικό και μουσικολογικό. Δημιούργησε διάφορες μουσικολογικές μελέτες και άρθρα για μουσικά θέματα σε ελληνικά και ξένα περιοδικά. Επίσης έγραψε άρθρα για την ελληνική μουσική και τους Έλληνες συνθέτες στο αγγλικό Λεξικό της Μουσικής Grove. [...]

Δημήτρης Θέμελης

**** Απόσπασμα από το αφιέρωμα της Κ.Ο.Θ. στη μνήμη του Σόλωνα Μιχαηλίδη (16-03-1996, Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΤΡΑΣ (γεν. 1917)

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΕ ΡΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑ - ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΜΠΕΤΟΒΕΝ (1970)

Η συμφωνία αυτή είναι γραμμένη για τα 200 χρόνια από τη γέννηση του Μπετόβεν, δηλαδή το 1970. Ομολογώ ότι αρκετά μοτίβα της ανήκουν σε παλαιότερες περιόδους της ζωής μου, π.χ. το ήσυχο μοτίβο της θάλασσας στο γ' μέρος (Andante), που το έγραψα ύστερα από μακρόχρονη στέρησή της, όταν ήμουν δάσκαλος σε ένα μεσογειακό χωριό της Μακεδονίας και την ξαναντίκρισα κάποτε με συγκίνηση. Επίσης, το μικρό μακεδονικό θέμα του Trio στο Scherzo είναι ένα τραγούδι του χωριού Βαλμάδα της περιφέρειας Θεσσαλονίκης και το οφείλω στον αείμνηστο Βαλμαδιώτη συνάδελφο, καθηγητή Νίκο Σαχίνη.

Πάντως, ανέκαθεν νεανικό μου όνειρο ήταν να γράψω μια «μπετοβενική» συμφωνία. Το θάρρος μου το έδινε ο Προκόφιεφ με την «Κλασική Συμφωνία» του, η οποία βέβαια είναι τόσο κλασική όσο και η δική μου «μπετοβενική». Εν πάση περιπτώσει, το έργο αυτό του Προκόφιεφ, γεμάτο από μια πνευματώδη και ειρωνική, θα έλεγα, διάθεση προς τους κλασικούς τρόπους σύνθεσης, άλλον σκοπό θέλει να εξυπηρετήσει, ενώ το δικό μου θα φιλοδοξούσε να είναι η αρχή μιας προσπάθειας μιας σταυροφορίας, μιας επιστροφής στην υγιή μπετοβενική αντίληψη περί μουσικής. Δηλαδή στην περιγραφή, κυρίως, του εσωτερικού μας κόσμου, με αφορμή ενίοτε εξωτερικές παραστάσεις (όπως συμβαίνει με την «Ποιμενική» συμφωνία του Μπετόβεν) και την καταδίκη των τόσο «εξωτερικών» πυροτεχνημάτων των συγχρόνων μας, που μας οδήγησαν σε φοβερά λυπηρές ακρότητες.

Μήπως ο Μπετόβεν ο ίδιος δεν είναι ο μεγάλος κήρυκας της ελευθερίας έναντι των κλασικών «δεσμών», προκειμένου να εκφράσουμε καλύτερα τον εαυτό μας; Πιστεύω απόλυτα ότι οι - μετά από αυτόν - μεγάλοι ρομαντικοί συνθέτες είναι πνευματικά παιδιά του, επειδή ακριβώς δεν του μοιάζει κανείς. Ο Γκαίτε έλεγε: «*Η Ελευθερία συνίσταται εκ Νόμων*». Ο Μπετόβεν και οι ρομαντικοί τήρησαν όλους τους νόμους γι' αυτό και έγραψαν μεγάλη μουσική. Οι σύγχρονοί τους κατήγγησαν όλους.

Επιτυχημένο ή όχι, το έργο μου ένα σκοπό θέλει να εξυπηρετήσει, αρχίζοντας τώρα με την ευκαιρία των 250 χρόνων από τη γέννηση του Μότσαρτ, έναν αγώνα επανόδου στον ορθό δρόμο της μουσικής όπως μας τον δίδαξαν εκείνοι.

Το α' μέρος της συμφωνίας σε φόρμα σονάτας (με μικρή εισαγωγή) αρχίζει με «άδειες» πέμπτες λα-μι (στα β' βιολιά και στα κόρνα), πράγμα που θέτει σε κάποια αμφιβολία την τονικότητα. Αλλά το ήπιο θέμα που μπαίνει λίγο μετά, αρχίζοντας από τα πολύ ψηλά ξύλινα πνευστά, αρχίζει να ξεκαθαρίζει τον τόνο της ρε ελάσσονα για να τον εγκαταστήσει πανηγυρικά και λίγο βίαια στο ταραχώδες κύριο θέμα, σε ένταση φορτίσιμο. Μετά την παρεμβολή εν συνεχεία ενός ήπιου μεταβατικού θέματος, μπαίνουμε στο κυρίως δεύτερο θέμα σε σι ύφεση μείζονα και η έκθεση των θεμάτων κλείνει με μια codetta, με στοιχεία του κυρίως θέματος.

Ακολουθούν η ανάπτυξη και η επανέκθεση και το α' μέρος θα κλείσει με μια αρκετά μεγάλη coda, με τελευταία επεξεργασία του κυρίου θέματος.

Το β' μέρος (Scherzo) είναι στη λα ελάσσονα, με αντιχρονισμούς στη συνοδεία του, που για αντιστάθμισμα έχει χρωματική κάθοδο της μελωδίας του για να εξελιχθεί παρακάτω (μετά από ένα σόλο του κλαρινέτου) με κρεσέντο σε ένα οργιώδες φορτίσιμο. Το δεύτερο θέμα (Trio) στην ομώνυμη λα μείζονα είναι ένα μακεδονικό τραγούδι της Βαλμάδας με τα λόγια της κόρης: «Μη μ' αρραβωνιάξεις μάνα, ακόμα τούτο το χειμώνα» (η κόρη προφανώς αγαπά κάποιον άλλον από αυτόν που θέλουν να της δώσουν). Το θέμα συνοδεύεται από μια αέναη κίνηση τρίηχων. Η δεύτερη εμφάνιση του θέματος αυτού (του Trio), μετά από την επανάληψη του Scherzo, θα είναι στα ξύλινα πνευστά. Το γ' μέρος (Andante) είναι μια σκηνή κοντά στη θάλασσα με τη μονότονη κίνηση των τρίηχων, που προσπαθούν να μιμηθούν τον ήσυχο θόρυβο του κύματος. Τα μπάσα, που δυναμώνουν σιγά σιγά, και, ακολούθως, τα βιολιά σημειώνουν την παρουσία του ανθρώπινου συναισθηματικού στοιχείου, που θα κορυφωθεί στο παρακάτω φορτίσιμο. Θα επανέλθει ηρεμία και εκ νέου το φορτίσιμο και το μέρος θα κλείσει ήρεμα όπως άρχισε.

Στο δ' μέρος (Finale) με ένα οδηγητικό μετατροπικό μοτίβο των μπάσων γίνεται μια αναδρομή στα τρία προηγούμενα μέρη της συμφωνίας (κατά το πρότυπο του Finale της *Ενάτης* του Μπετόβεν) και καταλήγουμε σε ένα θριαμβευτικό εμβατήριο που στηρίζεται σε ένα δικό μου παλιό μαρς («*Θεσσαλονίκη μέσα στους αιώνες, περήφανη, πρώτη, πάντα περπατάς*»), αφού πρώτα το θέμα του εμφανίζεται στο κόρνο σε ρυθμό Andante, και μετά στα ξύλινα πνευστά, σε ρυθμό εμβατηρίου πλέον. Ένα δεύτερο πιο ήρεμο θέμα, δοσμένο από τα τέσσερα κόρνα, θα «σπάσει» τον «μαρτσιάλε» ρυθμό και το έργο, μετά από μια ανάπτυξη με στοιχεία του εμβατηρίου, θα κλείσει "piu mosso" (πιο γρήγορα), όπου μια χρωματική κάθοδος των μπάσων θα συνοδεύει το επιταχυνόμενο θέμα.

Κυριάκος Πάτρας

ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ (1905-1979)

ΔΥΟ ΣΥΜΦΩΝΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ (1936)

1. *Αυγή στον Παρθενώνα*, 2. *Το Πανηγύρι της Κακάβας*

Οι δύο συμφωνικές εικόνες (1936) είναι εμπνευσμένες από καθαρά ελληνικές πηγές. Η πρώτη -*Αυγή στον Παρθενώνα*- είναι ένα πρωινό ξύπνημα πάνω στην Ακρόπολη, μια ευλαβική προσευχή κάτω από την ιερή σκέπη του Παρθενώνα.

Η δεύτερη εικόνα -*Πανηγύρι της Κακάβας*- είναι εμπνευσμένη από το ομώνυμο συμβολικό λόγο στον «*Δωδεκάλογο του Γύφτου*» του Κωστή Παλαμά.

Το κύριο θέμα της πρώτης εικόνας - *Αυγή στον Παρθενώνα* - διαγράφεται ολόκληρο στην αρχή μέσα από τα αρπίσματα της άρπας και εκτίθεται, ύστερα από μια προετοιμασία της ατμόσφαιρας, από το όμποε. Όλα τα συνοδευτικά και βοηθητικά στοιχεία βγαίνουν αποκλειστικά από το θέμα αυτό, κυρίως από τις πρώτες του νότες (ιδιαίτερα από τα διαστήματα δευτέρας προς τα άνω και τετάρτης προς τα κάτω). Ένα δεύτερο επικουρικό θέμα προβάλλεται από το φλάουτο (με την κατάληξη του στο όμποε) και επαναλαμβάνεται από τα πρώτα βιολιά (με την κατάληξη στο κλαρινέτο). Ακολουθεί ένα σύντομο χορικό, πρώτα στα χάλκινα και κατόπιν στα έγχορδα. Με μια σύνδεση των δύο θεμάτων οδηγούμαστε στην ανάπτυξη και ολοκλήρωση της εικόνας.

Το *Πανηγύρι της Κακάβας* αποτελείται από τρία μικρά αλληλοσυνδεόμενα τμήματα. Στο πρώτο, περιγραφικό μάλλον μέρος, βρισκόμαστε στο άνοιγμα του πανηγυριού και στη συγκέντρωση των γύφτων («*Είναι Μάης μήνας, κοντά στου Ρωμανού την Πύλη*»). Στο δεύτερο και τρίτο μέρος οδηγούμαστε σε μια εσωτερική έκφραση της ανατάσεως και του ξεπεσμού των γύφτων. Η μουσική προσπαθεί να δώσει με τη δική της γλώσσα τον συμβολικό στοχασμό του ποιητικού λόγου.

Οι δύο συμφωνικές εικόνες είχαν την πρώτη τους δημόσια εκτέλεση από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, η πρώτη υπό τη διεύθυνση του Θ. Βαβαγιάννη (1946) και η δεύτερη υπό τη διεύθυνση του αείμνηστου Φ. Οικονομίδα (1947). Και οι δύο εικόνες παίχθηκαν μαζί από τη Συμφωνική Ορχήστρα του Β.Β.Σ. (1947), του Όσλο (1955), του Στρασβούργου (1962), του Μονάχου (1962), του Βουκουρεστίου (1965), του Τορίνου (1965), από επανειλημμένα από την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ε.Ρ.Τ. και την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Οι δύο συμφωνικές εικόνες έχουν εκδοθεί από την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών (1959).

Σόλων Μιχαηλίδης

W.A.MOZART (1756-1791)

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΦΛΑΟΥΤΟ, ΑΡΠΑ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΣΕ ΝΤΟ ΜΕΙΖΟΝΑ, KV 299

Ο Μότσαρτ έγραψε το *Κοντσέρτο για φλάουτο, άρπα και ορχήστρα* το 1778 στο Παρίσι. Οι συνθήκες για ένα νέο συνθέτη δεν ήταν και πολύ ιδανικές εκείνη την εποχή στο Παρίσι, διότι οι μουσικόφιλοι είχαν διαιρεθεί σε δύο ομάδες, τους οπαδούς του Γκλουκ για τη γαλλική όπερα και τους οπαδούς του Πιτσίνι για την ιταλική όπερα. Έτσι, ένας νέος καλλιτέχνης έπρεπε να ενταχθεί σε μία από τις ομάδες για να βρει ο ίδιος κάποια υποστήριξη, κάτι το οποίο ο Μότσαρτ απέφευγε όσο μπορούσε. Ευτυχώς γι' αυτόν, βρήκε στο Παρίσι κάποιους γνωστούς από το Μάνχαϊμ κι έτσι είχε συντροφιά και μπορούσε να μιλήσει στη μητρική του γλώσσα. Επίσης, με την εύνοια του βαρόνου Γκριμ, ο Μότσαρτ απέκτησε επαφή με κάποιους αριστοκρατικούς οίκους, ένας από τους οποίους ήταν του δούκα de Guines.

Ο πατέρας του τον προέτρεψε να καλλιεργήσει αυτή τη γνωριμία, διότι ο δούκας αυτός είχε την εύνοια της Βασίλισσας. Αρχικά, ο Μότσαρτ ανέπτυξε πολύ καλές σχέσεις με το δούκα, για τον οποίο ο συνθέτης πίστευε ότι ήταν ένας εξαιρετικός φλαουτίστας. Η κόρη του έπαιζε πολύ καλά άρπα. Γι' αυτό ο δούκας παράγγειλε στο Μότσαρτ ένα κοντσέρτο για τα δύο αυτά όργανα και, παρ' όλο που ο συνθέτης δεν τα αγαπούσε ιδιαίτερα, ανταποκρίθηκε με μαεστρία στην παραγγελία. Επίσης, του ανέθεσαν να διδάξει στην κόρη του δούκα σύνθεση, κάτι που οδήγησε τελικά στη διακοπή της σχέσης τους, αφού η κοπέλα είχε μεν καλή μνήμη, αλλά δεν είχε καθόλου ταλέντο στην επιπόηση θεμάτων και την επεξεργασία τους.

Το *Κοντσέρτο για φλάουτο και άρπα* σε ντο μείζονα αποτελείται από τα συνήθη τρία μέρη: *Allegro-andantino-rondo:allegro*. Ανάλογα με τη φύση των οργάνων, το έργο έχει χαρούμενο και ευχάριστο χαρακτήρα και παρουσιάζει πλήθος μελωδιών, τις οποίες ο συνθέτης επεξεργάζεται με ποικίλους τρόπους. Ιδιαίτερα ξεχωρίζει το δεύτερο μέρος, στο οποίο η άρπα και το φλάουτο συνοδεύονται μόνο από τα έγχορδα χωρίς τα πνευστά. Μ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται μια λεπτή και τρυφερή ατμόσφαιρα η οποία ταιριάζει ιδιαίτερα στην άρπα.

Το χαρούμενο θέμα του ροντό ξαναχρησιμοποιείται με κάπως παραλλαγμένη μορφή αργότερα στη «*Μικρή Νυχτερινή Μουσική*». Η επεξεργασία των σολιστικών οργάνων είναι λαμπρή, χωρίς να παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες και, βέβαια, η συνοδεία της ορχήστρας είναι αρκετά λεπτή, έτσι ώστε να δίνει στήριγμα στα τρυφερά σολιστικά όργανα, χωρίς όμως να τα ενοχλεί. Με το έργο αυτό ο Μότσαρτ δημιούργησε άλλο ένα αριστούργημα.

Evelin Voigtmann

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ (γεν. 1956) ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΟΤΣΑΡΤ (1991)

Η «Εισαγωγή Μότσαρτ» είναι αφιερωμένη στα διακόσια χρόνια από το θάνατο του συνθέτη. Είναι δείγμα ευγνωμοσύνης σε αυτή τη μεγαλοφία που πρόσφερε ύψιστο πνευματικό έργο για το καλό της ανθρωπότητας. Η εισαγωγή κινείται στα πλαίσια της παραδοσιακής φόρμας σονάτας, με κάποιες ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες.

Έκθεση	Ανάπτυξη	Coda
A B	και επανάληψη	
(αβ) (αβ)	A + B	
	(θύμηση Μότσαρτ)	

Το κύριο θέμα A(a) έχει κίνηση, χάρη και ζωντάνια. Στηρίζεται δε σε χαρακτηριστικά μελωδικά διαστήματα.

Έτσι εμφανίζεται αρχικά στα έγχορδα, τα οποία και ολοκληρώνουν την εξέλιξη της μελωδικής φράσης. Μεσολαβεί μια γέφυρα και έρχεται το A(β) καθαρά λυρικό-αριόζο- με έντονες μελωδικές εξάρσεις στο αγγλικό κόρνο και αμέσως έρχεται με χειμαρρώδη τρόπο η επανάληψη της αρχής A(a), όπου όλη η ορχήστρα βρίσκεται σε δυναμική αποκορύφωση με ιδιαίτερες χαρακτηριστικές συνηχήσεις και ταυτόχρονα κλείνει αυτό που ονομάσαμε A.

Το δεύτερο θέμα B(a) έχει ένα αργό χαρακτήρα με λικνιζόμενα πιτσικάτα (rizz) στα έγχορδα και απαντήσεις στο όμποε. Αμέσως μετά έρχεται το B(b) μέρος καθαρά εσωτερικό, εκστατικό θα έλεγε κανείς, επαναφέροντας τη βασική μελωδία του αντίστοιχου μέρους του πρώτου θέματος. Μόνο που αυτή την φορά εμφανίζεται στην τρομπέτα και πάλι η επανάληψη με πιο εκρηκτικές διαθέσεις, προετοιμάζοντας την επεξεργασία.

Πρωταρχικά εδώ έχουμε ανάπτυξη του χαρακτηριστικού πρώτου θέματος εναλλάξ μεταξύ εγχόρδων και ξύλινων με αποκορύφωση αμέσως μετά στις τρομπέτες, μέσα σε ένα θριαμβευτικό χαρακτήρα. Η εξέλιξη του θεματικού υλικού όμως μας φέρνει σε μια απροσδόκητη κατάσταση... στην «Θύμηση Μότσαρτ». Γίνεται για έξι μέτρα η χρήση ενός αυθεντικού θέματος σε στυλ Μότσαρτ στα έγχορδα.

Αμέσως μετά ερχόμαστε στην κανονική μουσική ροή, όπου εμφανίζεται το A(β) θέμα κι η μελωδία εναλλάσσεται μεταξύ αγγλικού κόρνου και κόρνου, αλλά αμέσως διαδοχικά εμφανίζονται στοιχεία του κυρίου θέματος, τα οποία ολοκληρώνονται με την αποκορύφωση του έργου. Όλα είναι εν κινήσει... Στιγμιαία έχουμε ξανά εμφάνιση της «Θύμησης Μότσαρτ» και αμέσως μετά με την Coda έρχεται το τέλος του κομματιού με θριαμβευτικό χαρακτήρα.

Χρήστος Σαμαράς

καθίστε αναψυκτικά και ακούστε τον ήχο του μέλλοντος
καθίστε αναψυκτικά και ακούστε τον ήχο του μέλλοντος
καθίστε αναψυκτικά και ακούστε τον ήχο του μέλλοντος

FRIDAY, JANUARY 20th

ARISTOTLE UNIVERSITY HALL

STARTING TIME: 21:00

K. Patras (born 1917)

Symphony in D-minor - Dedicated to the 200 years (40')
since Beethoven's birth (1970)

I. Allegro ma non troppo

II. Scherzo

III. Andante (poco lento)

IV. Finale - Moderato

S. Michaelides (1905-1979)

Two Symphonic Images (1936)

I. "Dawn in Parthenon" (6,5')

II. "Kakava's fair" (4,5')

Intermission

W.A. Mozart (1756-1791)

Concerto for flute, harp and orchestra (27')
in C-major, KV 299

I. Allegro

II. Andantino

III. Rondo: Allegro

Chr. Samaras (born 1956)

Mozart Overture (1991) (11')

**"A concert dedicated
to composers from Thessaloniki"**

Karolos Trikolides

conductor

Sharon Bezaly

flute

Katerina Ghima

harp

Σε συνεργασία
με το Τμήμα Κινηματογράφου
της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ.

Charlie Chaplin:
«Τα φώτα της πόλης» (1931)

Christof Escher
διεύθυνση ορχήστρας

Με τους φοιτητές για τους φοιτητές!
Η μεγάλη επιτυχία του Νοεμβρίου παρουσιάζεται
σε συνεργασία με το Τμήμα Κινηματογράφου
της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ.

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Μία συναυλία για τους φοιτητές

Σε συνεργασία με το Τμήμα Κινηματογράφου
της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ.

ΡΑΔΙΟ ΣΙΤΥ

Οι επόμενες συναυλίες της Κ.Ο.Θ.

11, 12, 15, 16, 17, 18
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Όπερα
La Bohème του G.Puccini

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης
συνεργάζεται σε μία παραγωγή
της Όπερας Θεσσαλονίκης

Η πρώτη συνεργασία της Κ.Ο.Θ. με την Όπερα Θεσσαλονίκης
σε ένα από τα διασημότερα έργα του λυρικού ρεπερτορίου.
Η «Μποέμ» του Πουτσίνι γιορτάζει πρεμιέρα στη Θεσσαλονίκη!

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΤΡΙΤΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Μία συναυλία για το κοινό

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ Α.Π.Θ.

Η ταινία-θρύλος
του Τσάρλι Τσάπλιν
με τη ζωντανή συνοδεία της Κ.Ο.Θ

Charlie Chaplin:
«Τα φώτα της πόλης» (1931)

Christof Escher
διεύθυνση ορχήστρας

Η ορχήστρα μας παρουσιάζει ξανά
τη μεγάλη επιτυχία του Νοεμβρίου
για τους ερωτευμένους, αλλά και
για τους πολλούς φίλους που μας ζήτησαν
την επαναπροβολή της!

Πληροφορηθείτε τα νέα και τις δραστηριότητες της Κ.Ο.Θ. από τη ζωντανή ραδιοφωνική εκπομπή
Η Κ.Ο.Θ. στον "Λόγου και Τέχνης 100.6" με ζωντανές συνεντεύξεις και σχόλια, κάθε Τετάρτη στις
19:00. Την εκπομπή παρουσιάζει ο Αντώνης Σαραγιώτης.

Τιμές εισιτηρίων Κ.Ο.Θ.

Πλατεία Α'	20 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	12 €
Εξώστης	9 €
Μειωμένο* - Ομαδικό	
Πλατεία - Θεωρεία	9 €
Εξώστης	6 €

Οικογενειακό	
Πλατεία Α'	40 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	24 €
Εξώστης	18 €

*εκπαιδευτικοί, φοιτητές, μαθητές, σπουδαστές ωδείων

Τιμές Συνδρομών [-25%]

6 συναυλίες

[13/01, 20/01, 24/02, 03/03, 17/03, 24/03]

Πλατεία Α'	90 €
Πλατεία Β'/Θεωρεία	55 €
Εξώστης	40 €
Φοιτητική συνδρομή-Ειδική τιμή	25 €
Όλες οι ζώνες (εκτός πλατείας Α')	

8 συναυλίες

[14/04, 28/04, 12/05, 19/05, 26/05, 02/06, 09/06, 21/06]

Πλατεία Α'	120 €
Πλατεία Β'-Θεωρεία	75 €
Εξώστης	55 €
Φοιτητική Συνδρομή-Ειδική τιμή	35 €
Όλες οι ζώνες (εκτός πλατείας Α')	

Πληροφορίες για συνδρομές στο τηλ.: 2310 589164

Εισιτήρια και συνδρομές προπωλούνται στο Ταμείο της Κ.Ο.Θ.
(Εθν. Αμύνης 2, Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών),
Δευτέρα και Τετάρτη 10:00 - 16:00,
Τρίτη και Πέμπτη 10:00 - 13:00 και 17:00 - 20:00
Παρασκευή 10:00 - 13:00

Την ημέρα της εκάστοτε συναυλίας στο Μ.Μ.Θ. / Α.Π.Θ. / Ράδιο Σίτυ από 19:00 - 21:00

Τηλέφωνο ταμείου: 2310 236990

Ιστοσελίδα: www.tssso.gr

Ομαδικό εισιτήριο

Ειδική τιμή εισιτηρίου (ομαδικό) ισχύει για γκρουπ άνω των 20 ατόμων κατόπιν συνεννόησης με το ταμείο της Κ.Ο.Θ.

Η Κ.Ο.Θ. διατηρεί το δικαίωμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα

Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα

Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και πάνω

Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση και η μαγνητοφώνηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Μύρων Μιχαηλίδης
Μόνιμος Αρχιμουσικός
Κάρολος Τρικολίδης

A' Βιολιά
Εξάρχοντες
Σίμος Παπάνας
Αντώνης Σουσάμογλου
Κορυφαίοι A'
Μίκης Μιχαηλίδης
Γεώργιος Πετρόπουλος
Tutti

Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Εύη Δελφινόπουλου
Κρυστάλλης Αρχοντής
Γεώργιος Κανδυλίδης
Ανδρέας Παπανικολάου
Γκρέτα Παππά
Μαρία Σπανού
Ευτυχία Ταλακούδη
Χριστίνα Λαζαρίδου
Ευστράτιος Κακάμπουρας
Έκτορας Λάππας
Γεώργιος Γαρυφαλλάς

B' Βιολιά
Κορυφαίοι A'
Ανθούλα Τζίμα
Ντάρια Κάτσιου
Κορυφαίοι B'
Νικόλαος Αρχοντής
Αλκέτας Τζιαφέρης
Tutti
Μίμης Τοπσιδής

Θανάσης Θεοδωρίδης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Ευαγγελία Κουζώφ
Πόπη Μυλαράκη
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Μαρία Εκλεκτού
Μικέλ Μιχαηλίδης
Ίγκορ Σελαμαζίδης
Γεώργιος Κουγιουμτζόγλου
Ίγγα Συμονίδου

Βιόλες
Κορυφαίοι A'
Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά
Κορυφαίοι B'
Αντώνης Πορίχης
Αλεξάνδρα Βόλτση
Tutti
Φελίτσια Ποπίκα
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Κατερίνα Μητροπούλου
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Δημήτριος Δελφινόπουλος
Ρόζα Τερζιάν

Βιολοντσέλα
Κορυφαίοι A'
Βασίλης Σαΐτης
Απόστολος Χανδράκης
Tutti
Φλέρι Κοντογιαννάκη
Γεώργιος Μανώλας
Βίκτωρ Δάβαρης
Δημήτρης Πολυζωΐδης

Ιωάννης Στέφος
Χρήστος Γρίμπας

Κοντραμπάσα
Κορυφαίοι A'
Γεώργιος Γράλιτσας
Χαράλαμπος Χειμαριός
Κορυφαίοι B'
Ιωάννης Χατζής
Ηρακλής Σουμελίδης
Tutti
Αναστάσιος Μαυρουδής
Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Λεωνίδα Κυρίδης
Μιχάλης Σαπουτζής
Γιώργος Πολυχρονιάδης

Φλάουτα
Κορυφαίοι A'
Πέτρος Σουσάμογλου
Νικόλαος Δημόπουλος
Κορυφαίοι B'
Γεώργιος Κανάτσος
Γιάννης Ανισέγκος
Tutti
Νίκος Κουκής

Όμποε
Κορυφαίοι A'
Δημήτριος Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος
Κορυφαίοι B'
Νικόλαος Καλπαξίδης
Ιωάννης Ραζάκωφ
Tutti
Θωμάς Μητριζάκης

Κλαρινέτα
Κορυφαίοι A'
Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γρασινίδης
Κορυφαίοι B'
Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Αλέξανδρος Σταυρίδης
Tutti
Βασίλειος Καρατζίβας

Φαγκότα
Κορυφαίοι A'
Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης
Κορυφαίοι B'
Κωνσταντίνος Βαβάλας
Μαρία Πουλιούδη
Tutti
Μαλίνα Ηλιοπούλου

Κόρνα
Κορυφαίοι A'
Μανώλης Ιορδανίδης
Τραϊανός Ελευθεριάδης
Κορυφαίοι B'
Βασίλειος Βραδέλης
Παντελής Φειζό
Tutti
Δημήτρης Δεσποτόπουλος

Τρομπέτες
Κορυφαίοι A'
Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόριος Νέτσκας
Tutti
Ιωάννης Σισμανίδης
Δημήτριος Κουρατζίνος

Τρομπόνια
Κορυφαίοι A'
Φιλήμων Στεφανίδης
Κορυφαίοι B'
Φώτιος Δράκος
Tutti
Ευάγγελος Μπαλτάς

Τούμπα
Κορυφαίοι B'
Γεώργιος Τηνιακούδης

Τύμπανα
Κορυφαίοι A'
Δημήτριος Βίττης

Κρουστά
Κορυφαίοι B'
Κωνσταντίνος Χανής
Tutti
Ελευθέριος Αγγουριδάκης

Άρπα
Κορυφαίοι A'
Κατερίνα Γίμα

Οι μόνιμοι μουσικοί
της Κ.Ο.Θ. αναφέρονται
με σειρά αρχαιότητας

Έφορος Κ.Ο.Θ.:
Ελένη Μπουλασίκη
Αναπληρωτής Εφόρου Κ.Ο.Θ.:
Ιωάννης Στέφος
Φροντιστές:
Πέτρος Γιάντσης
Γιώργος Νιμπής

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μύρων Μιχαηλίδης
email: director@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Φίλιππος Χατζησίμου
Τηλ.: 2310 589160
email: philh@tssso.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ

Πηνελόπη Σερδάρη
Τηλ.: 2310 589158
email: artistic-dep@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Βαγγέλης Γιασημακόπουλος
Τηλ.: 2310 589165
email: vangelis@tssso.gr

Μαρία Νιμπή
Τηλ.: 2310 589163
Νίκος Κυριακού
Τηλ.: 2310 589164
email: info@tssso.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Βαγγέλης Γιασημακόπουλος
Τηλ.: 2310 589165

ΠΡΟΒΟΛΗ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Πηνελόπη Σερδάρη
Τηλ.: 2310 589158
email: artistic-dep@tssso.gr
Νίκος Κυριακού
Τηλ.: 2310 589164
email: info@tssso.gr

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Στεφανία Γιάντση
Τηλ.: 2310 589157
Μανώλης Αδάμος
Τηλ.: 2310 589159
email: economics@tssso.gr

ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

Λίνα Μυλωνάκη
Τηλ.: 2310 589156
email: lina@tssso.gr

ΤΑΜΙΑΣ

Έλενα Παράσχου
Τηλ.: 2310 236990

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ Κ.Ο.Θ.:

GALAXIA
VACATION CLUB

www.tssso.gr

ΧΟΡΗΓΟΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

